

Röportaj

Özlem Baykuş Paçacıoğlu

SANAT VE TOPLUM

sanatçı sarsıcı gerçekleri gösterebilmelidir

QART space

www.qartspace.com | @qartspace

ÖZLEM BAYKUŞ'UN SANAT YOLCULUĞU

Henüz küçük bir çocukken, başında sihirli kukuletasıyla insanlara iyilik yapan "Salim Baba" karakterini yaratmıştım.

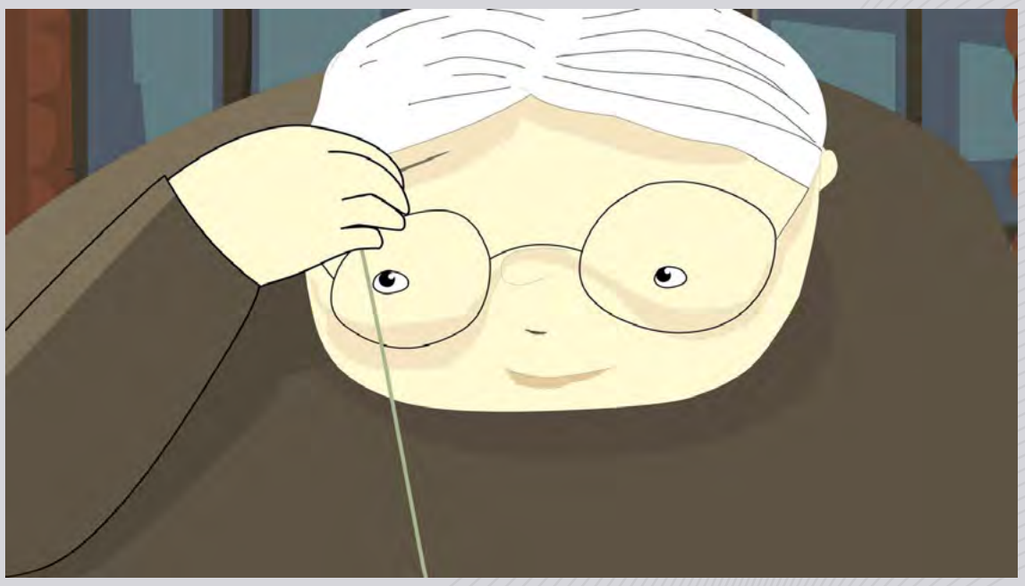
İstanbul'da bahçeli bir evde doğdum ve sanat yolculuğuma henüz küçük bir çocukken, başında sihirli kukuletasıyla insanlara iyilik yapan "Salim Baba" karakterini yaratarak başladım. Yıllar sonra bunun aslında Noel Baba'dan esinlendiğim ilk uyarlamam olduğunu fark edecektim. Erken dönemde işpenç tavuklarımı, köpeğim Şanslı'yı ve öğretmenlerimi çizerek sürdürdüğüm bu tutku, lisede resim bölümü okuyarak devam etti. İngilizce derslerinin hayali karakterleri Mr. ve Ms. Brown üzerine ilk çizgi romanımı yaptım.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Seramik ve Cam Bölümü'nde okurken Enformatik Bölümü'nden dijital çizim ve iki boyutlu animasyon eğitimleri aldım ve mezuniyetle birlikte tamamen bu alana yöneldim. Uzun yıllar e-eğitim alanında illüstratör ve animatör olarak çalışıp bir yandan edebiyat dergisi, fantastik kitap ve çocuk dergisi resimledikten sonra animasyon sineması üzerine doktoramı tamamladım.

Halen Maltepe Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü'nde akademisyen olarak çalışmalarımı sürdürmekteyim.

SANAT VE TOPLUM
sanatın toplumla bağ kurma gücü

Sizce bir sanatçıyı sanatçı yapan en önemli özellikler nelerdir?

Bir sanatçıyı sanatçı yapan, çocukken insan olmanın zorluğunu erken fark etmesi ve büyüyünce bu zorluğa ancak içindeki o çocuksulukla katlanabilmesidir. Hayata karşı aşırı bir iştah duyarken aynı zamanda derin bir kaybetme korkusuyla yaşaması, kendisini ifade edebilmenin yolunu çok erken yaşlarda keşfetmiş olmasıdır. Hem kendisinin hem de başkalarının ruhuna cesurca arkeolojik kazılar yapabilmesi, bu kazılardan çıkardığı sarsıcı gerçekleri öyle ya da böyle ortaya koyma iradesini göstermesidir.

Sanatçı, toplulukların henüz görmeye ve adlandırmaya cesaret edemediği gerçekleri ortaya koyar.

Sanatın toplumla bağ kurma gücünü nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sanatçı, görülmek ve izlenmek isteyen kişidir; çünkü ilkel beyniyle bağı çok güçlüdür ve o beyinde sadece kendisi değil, kabilesi de vardır. Sanatçının aşırı düşünme hali, ona kimsenin görmediğini gördüğü veya kimsenin bu şekilde düşünmediği inancını verir ve bu benzersiz bakış açısını kabileye sunmak için bir seyirciye ihtiyaç duyar. Toplumlar ise tek başlarına değil, ancak topluluklar halinde ikna olur ya da karşı koyarlar; işte sanatın toplumla kurduğu o güçlü bağ, sanatçının bu derin ‘görülme isteği’ ile kabilenin toplu halde ikna olma veya direnme refleksinin kesiştiği yerde doğar.

Toplum, kendi ilkel beynindeki korkuları, arzuları ve henüz adını koyamadığı acıları ancak sanatçının o görülme isteğiyle sahneye taşıdığı aynada görebilir.

